

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman*
Károly könyvkereskedő
vállalva magára, az előfizet-
ések, nyilatkozatok és hirdetések
díjak és a lap szétállítására
vonatkozó felszólalások ide-
intézendők.

Cselekvés.

Kaposvár, 1907. július 7.

Az álbarátok le vannak győzve; futva hagyták el a csatamezőt, a magyar parlament házáat. Supiló vezér vert hadával honi tájai felé robog megfutva a magyar nemzet képviselőinek egységes ereje elől. Végre egy győzelem, melyet a nemzeti érzés aratott példaadásul a a többieknek is, akik még ott ólálkodnak a magyar parlamentben.

A horvát obstrukció tehát legyőzetett. Örvendező szívvvel látuk a győztes magyar tábor elején a harcoló Kossuthot, amint vilámaival lecsapott a haza ellenségeire. Ez az igazi Kossuth! Ilyennek kell lenni a fiúnak, hogy hasonlatos legyen a halhatatlan Apához, akit a harc tett nagygyá, vezérré, halhatatlanná.

A megfontoló hazaszeretet vágya is csak bizonyos határokig igazolt. Ameddig a szép szó, a meggyőző értelem, a jóindulat és viszonyosság állanak vele szemközt, addig ám alkalmaztassék, — de engedjen helyet

az energikus cselekvésnek, ha a haza iránti kötelességükről s hűségükről megfeledezett alattvalók visszaélve a törvényes szabadságjogokkal az ország egysége és fennállása ellen törnek.

A horvátokkal szemben nem volt többé kiméletnek helye. Nyíltan ellene szegültek az államot alkotó magyar nemzet akaratának, tagadva jogainkat, csufolva nyelvünket, kicsinyelve erőnket. Most nem kell megállani a feleuton. Utánna kell nyomulni a vert seregnek a saját területére s meg kell verni, le kell győzni saját földjén, a haza iránti hűségre visszatérítvén.

Jó volt az eset okulásnak. Mindaz a sok áldozat, melyet 40 éve hoztunk a társországokért, érdemtelen talajba esett: a jövőben hasonló csalódás és kiábrándulás ne érje a nemzetet.

A fehér lap, melyet 1868-ban a horvátoknak nyújtottunk, nem maradhat többé fehér lap. Ha ők maguk tele irták azt a hűtlenség fekete betűivel, mi a törvényt szabó nemzeti akarat vörös betűivel

írjuk reá a parancsot, hogy a magyar állam szuverénitása Horvátországra is kiterjed és nem a Dráva, hanem a Száva a szent István birodalmának a határfolyója.

Nehezen fog menni, Tudjuk. Magunk is vérezni fogunk bele. De mikor vivatott még győzelem veresítés nélkül?!

Minden kormánykötelesség közt a lefontosabbá vált a horvát kérdés végleges rendezése. Messze századokra kiható új alapokat kell vetni, hogy hasonló árulás, orozva támadás testvér kezétől ne érhesse többé a magyart; vagy ha érné, a tettes — főben járó bűnbe esvén — fejével lakoljon.

Krónika a hétről.

Em'eköznapja marad a magyar parlamentárizmus történetének július 3-ika. A kormány ügyes politikája, amelylyel legyőzte, semmivé tette az ország ellenségeinek obstrukcióját, úgy hatott, mint a lecsapó villám. A horvát testvéreket-et egyszerűen megsemmisítette. A magyarság tapsolni fog hozzá s örvend, hogy a kormány megtette kötelességét. A dolog azonban még befejezve nincs. A horvát urak az ország

T A R T A.

A kuruc világból.

Régi igaz történet.

— A „Népjog” eredeti tárcája. —

Dicső korszak hazaszeretet fényes korszaka; második Rákóczi Ferenc fejedelmünk szabadságharca.

A tárogató híres hangjai a nemzeti lobogó alá hozták a szabadságától megfosztott magyar nemzetet.

A bécsi udvarnak régi, hagyományos politikája volt az, hogy tőlünk mindig csak áldozatot kívánt — és minden lojalitásunk mellett is, kérelmeinket soha még meg sem hallgatták.

A nemzet jövendelme Ausztria kincstárába került, melyben ellenségeink dúskálódtek, míg idebenn, a mindenéből kifosztott nép, Istenbe vetett bizalommal türte keserves sorsát.

A német tiszték garázdálkodása oly fokra hágott, hogy a földesur kastélyát, magtárát és pincéjét a a polgárok vagyonát folytonosan pusztították, mintha az Isten ezt a szerencsétlen nemzetet csak a német számára teremtette volna!

Mikor az öröm pohara már csordultig

volt, kibontotta szabadság zászlóit II. Rákóczi Ferenc s a magyar nép ezrenként sietett alája.

Talpra állt a nemzet! A derék, a szabadságot szerető magyar nemzet s zászlóit diadal kísérete mindenütt!

Abban az időben élt Somogyvármegyében, Nagybajomban Búzi András, egy régi nemes család utolsó férfi tagja.

Búzi András gazdag földesur volt, feleségétől, a híres osztópani Zöld Mariától csupán egy leánya született, a szép Búzi Ilona, ki magas műveltségéről messze környéken híres volt.

Rákóczi tárogatói a már java korában levő Búzi Andrást is a szabadság zászlói alá vitték. Bottyán Janosnak, a fejedelem legkiválóbb tábornokának kedves embere volt, aki a dunántúli hadjáratban a gonosz rákok és németek ellen számos ütközetben tüntette ki magát.

Búzi András kuruc kapitány, egy portyázása alkalmával Csurgó táján bekerítette Weiner Gottfried német hadnagyot embe- reivel együtt s őket magával vitte régen látott családjához, Nagybajomba.

Weiner Gottfried ősi német család ivadéka, daltás, szép 25 éves férfi volt s Rabatka császári tábornoknak közeli rokona.

Ugy látszik azonban, hogy Weiner, aki több éveken át Magyarországon tartóz-

kodott, megszerette a magyarokat, megtanulta nyelvünket és csupán állása hozta magával, hogy a kurucok ellen kellett mennie, bár mindig kerülte a magyarok elleni harcot. Talán elfogatása is azért ment oly könnyen, mintha ő maga is szerette volna, hogy oly színben tűnjön fel a dolog, mintha véletlenül kapták volna meg a kurucok s foglyul ejtették őket.

Weiner Gottfried vitéz katona volt, de látva a magyar nemzet igaz ügyét, nem volt képes a kurucok ellen komoly támadással fellépni. Anyja francia nő volt, talán attól örökölte a szabadsáért való rajongást. Atyja sem volt ausztriai német, hanem egy Bajorországból beköltözött katona család fia.

Nagybajomban igazi magyar vendégszeretettel részesült Búzi András házában s rövid idő múlva teljesen otthon érezte magát, kivált midőn a ház szemefényét, Búzi Ilonát elegyezte azzal a kikötéssel, hogy esküvőjüket csak akkor tartják meg, ha a vőlegény előbb a labancokon véres diadalt fog aratni.

Erre csakhamar kínálkozott alkalom. Simontornya alatt cudarul elpáholták a németeket és a hazaáruló labancokat. Azonban, midőn a győzelemben elbizakodva, hazafelé vették útjukat, egy oldal sáncból kirohant a leselkedő német utóhad s a

területi épsége ellen is törtek. Ezt a miniszterelnök nyíltan kimondotta. Tessék, tegye meg kötelességét most már — a királyi ügyész is.

Hát hiszen — helyesen volt. Az eredmény, a cél eléretett. Bár megsebesült az alkotmányosság is kissé, de végre is nem lehetett bevárni a nyílt lázadást. Saját portáját csak joga van megvédeni mindenkinek, még ha sebet is kap bele.

A pesszimisták azt mondják, hogy a kormány győzelme — pyrrhusi győzelem. Nem hisszük. Vártuk már, hogy a kormány erőt is mutasson és ne evezzen egyre az engedékenységek csendes vizein. Jó lesz tudni ellenségeinknek, hogy a magyar ökök is még valami. Bezúzott ezer éven át elég tót, török, tatár és sváb koponyát. Ha neki-vadult a horvát testvér, a magyar ökök — ha kénytelen — rájuk is lesújt. Hogyan is mondja Petur bán? „Üsd az orrát magyar, aki bántja a tied!”

Tulipán-Szövetség és Védőegyesület.

Kaposvár, 1907. július 7.

A Tulipán-Szövetség-Magyar-Védőegyesület f. é. június hó 30-án tartotta alakuló közgyűlését Rusa Ernőné elnöklése alatt. Az Országos Központ képviseletében megjelentek: Bogyay Kálmán és Horváth Árpád műszaki tanácsos. Jelen voltak: Pfisterer Lajosné (Budapest), özv. Csonka Gyulané, Jancsics Endréné, Horváth Árpádné, Horváth Erzsébet, Kovács Sebestyén Gyulané, Bárdossy Elekné, Noszlopy Tivadarné, Prilisauer Adolfné, Vargha Ferencné, Vargha Angéla, valamint dr. Rusa Ernő, Tevely László, Madarász Andor, Paskvan Jenő, Walthl Soma, Szabady Károly (mérnök) és Macskásy Ákos.

Az elnöki megnyitó után felolvastattott gróf Batthyányi Lajos és Dobieczycki Sándornak, mint a központi igazgatóság vezetőségének üdvözlő távirata, melyben örömeiket fejezik ki a felett, hogy Kaposvárot is megtörténik a Tulipán-Szövetség egyesülése a Magyar-Védőegyesülettel s így nagyobb erővel, határozottabban lehet előmozdítani hazánk iparának és kereskedelmének önállósítását. Egy-

mit sem sejtő kurucokat bekerítette és elfogta.

A elfogottak között volt Bérei Balogh Ádám, a híres kuruc brigádéros is, akit Weiner Gottfrieddel együtt, ott a helyszínen egy fatörzsön nyakazott le a gonosz, az átkozott német.

A szép Búzi Ilona hiába várta vőlegényét, azt sohasem látta többé. Dicsőségének híre csakhamar elérkezett Nagy-bajombá s a szép menyasszonyt megtörte a szomorú végzet. Férfit ruhát öltött magára s karddal kezében folytatta a kurucok dicső küzdelmét s a rácsok elleni harcban, Sárvár alatt, golyótól találva, lebukott lováról.

Ezt a szomorú történetet megírva találtam a Búzi család egyik leszármazottjának iratai között, akire — mert a családi vagyon elkoboztatott — egyéb sem maradt!

Szomorú ez a történet; de vegyünk példát belőle s a német ellen le ne tegyük a fegyvert soha, mert annak hinni nem lehet, még akkor sem, ha az oltár előtt teszi is le az esküt!

Küzdjünk! De a németnek ne higyjünk és akármilyen ígéretet tesz is, annak fel ne ülünk többé!

Huncfut volt és az is marad örökké!

Iglándy B.

uttal közlik, hogy megbizottaiul Bogyay Kálmán és Horváth Árpád műszaki tanácsost küldötték ki.

A központi igazgatóság lelkesítő szövegét a közgyűlés lelkes köszönettel fogadta, egyben a kiküldöttet szívélyesen üdvözlés megjelenségükért köszönetet szavazott, a központi igazgatóságnak pedig sürgöny útján mond köszönetet.

Ezután Bogyay Kálmán mondotta el lelkesítő és buzdító hangon tartott következő beszédét:

Amidőn köszöntöm a kaposvári Tulipán-Szövetség és a Magyar Védőegyesület alakuló közgyűlését a központi nevében, kénytelen vagyok néhány szóban megmagyarázni, hogy a legutolsó tanácsülésünkön miért s minő feltételekkel vállaltam a kiküldetést? Az ügy érdemére sokkal hasznosabbnak, határozottabbnak tartottam volna, ha az elnökünk, Batthyányi Lajos gróf jött volna le Kaposvárra, de ő Vasmegyét s több más várost vállalt magára s így én csak úgy ajánlkoztam, ha Dobieczycki Sándor ügyvezető-igazgatónk velem jön s ő beszél a központi nevében. Sajnos! nem jöhetett. Az ő fényes, meggyőző szónoklata helyett nekem, gyenge hangú, öreg asszonynak kell önköz szólnom. De ha nem is vagyok szónoki tehetség, — a szívem, az önköz van — és haza jöttem Kaposvárra, ahol még néhány éve oly szerencsés voltam s birtam az önköz bizalmát, szeretetét.

Divat mostanában Diderot francia bölcsésznek szavait idézni: „hogy a legjobb gondolatok a szívből fakadnak.”

Én is magyar szívből fakadó szavakkal szöveg önköz, de legkivált Kaposvár magyar asszonyaihoz.

Történelmünk sok fényes lapja tanúsítja, hogy a magyar asszony idáig mindig megállta helyét. Egy Zrínyi Ilona, az egrői hős asszonyok és még sok más példa bizonyítja azt.

Ma nem kell várni védenünk, törököt forrázunk a vár bástyáiról, hanem egyebet kell tennünk: „Össze kell tartanunk, buzgó és fáradhatatlan, önzetlen munkával. Soha szebb és tagabb tér nem nyílt meg előttem, mint éppen most! Nem kell ahhoz hősködés, csak csendes, kitartó munkásság, mely abban a néhány szóban összontosul: „Szeressük, keressük a magunkét! A magunk iparát!”

A férfi, a családfő megkeresi a pénzt — az asszony, a családanya kiadja, az a fő, hogy meggondoltan, céltudatosan adja ki.

Ha mindannyian megtennénk hazánk iránti kötelességünket, Magyarország nagy, gazdag és szabad lenne, önálló, erős s minden akadályt legyőző magyar ipara által! A legkisebb házi cikkig, elkezdve a gyufától, egészen az öltözöt legfinomabb voltáig, megtalálja mindenki a magának való honi ipart. Hogy hol vegyük? arra majd megtanít a központban kiadott címtár s megmutatta a Budapestben sok üzletben kitett redőtbla, bizonyára van már olyan Kaposváron is.

Ha a vevőközönség következetesen keresni fogja a honi árut, megmagyarosodik rövid idő alatt a kereskedelem is.

Átterve a háziiparra, óhajtanám, hogy Somogyvármegyének is támadna egy olyan nagyuri asszonya, mint aminő a mi b.-pesti házi-ipar szakosztályunk elnöke, Batthyány Lajosné grófnő

Törékeny testében egy erős férfilelek lakik s mindnyajunk követendő példájára előljár a munkában, ha arról van szó, hogy a népipart előbbre vigye. Tamadna, mert bizonyára meg is van, csak még nem tudjuk, melyik lenne erre hivatott, mondom, tamadna egy olyan nagylelkű, minden előítélettel ment uri asszony, aki a kaposvári fiókkal együtt vállalva munkálkodnék azon s megteremtén azt a kapcsolatot, mely a vármegyét összekötné a megye székvárosával. Eddig tudtommal, mióta a miki Somssich grófnő meghalt, ez a kapocs nem létezik többé.

Ha sikerülne, hogy a somogyi és kaposvári nők szíve egyszerre dobbanna meg

a népe érdekében, akkor megszűnik a kivándorlás is.

A nép asszonya télen házi munkájával sokat keresve, megszűnnék a szegénység s a nyomor.

Megszűnnék minden égető bajunk, ha egyszer mindnyaján együtt éreznék, egy szívvel, egy akaratral, s ne a különféle, más-más érdekű magyarsággal, mely folyton széthúzás a régi átok nyomán több taborra osztja az országot.

Ne éljünk az olyan magyarsággal, mint az egyszeri asszony ki a tulipán kivirágzása idején viselte a tulipánt s fennem hirdette hazafiságát.

És amidőn fűszerkereskedője ezen felbuzdulva, egy doboz surányi cukrot küldött a házához, azt azzal az üzenettel küldte vissza: „hogy ő ugyan magyar asszony, de a gyomra, az nem magyar és neki csak a lundenburgi cukor a jó s az kell!”

Idézhetnék sok más e fajta példát is, de nem akarom türelmüket továbbra is farsztani s azzal zárom ismételve mondókámat: „Szeressük, pártfogoljuk a magunk iparát, dolgozzunk e mellett fáradhatatlanul, önzetlenül és akkor boldog, nagy, gazdag lesz a mi drága szép hazánk!”

Majd Horváth Árpád műszaki tanácsos állott fel szólásra és felhívta a közgyűlés minden tagját, hogy most már komolyan lássunk munkához, a céltudatosan irányított együttműködésnek sikere el nem maradhat.

Mindkét lelkesítő felszólalás lelkesítően és buzdítóan hatott a közgyűlés tagjaira, fájdalom, hogy azon az iparos osztály egyáltalán hiányzott, pedig majdnem kizárólag az ő érdekükben, az ő sorsuknak feljavítására van irányítva az egyesület működése.

De távol tartja magát még mindeddig ezen mozgalomtól a népiskolai tanári kar is, pedig mennyivel nagyobb sikert érhetnénk el akkor s mennyivel inkább biztosítva volna jövőnk, ha már a népiskolában a még a romlatlan lelkű fiatalságnak szívébe lenne csepegtetve az egyesület fő törekvésének szent célja, a hazai anyagi állapotának felvirágoztatása, a hazai ipar és kereskedelem önállósítása!

Talán majd jövőben ez már kint lesz!

A közgyűlés kimondván azt, hogy együttes működését már július hó 1-én megkezdje, a tagdíjakat is ez időtől kezdve fordítja az egyesület közcéljaira, míg az azelőtti időre esedékes tagdíjak felett mindegyik egyesület saját hatáskörében intézkedik, mégis lehetőleg akként, hogy a leszámolás után fennmaradt összeg az új egyesület javára szolgáljon.

Megejtetett ezután a tisztújítás, amelyen *diszelnökökké:* gróf Pallavicini Edéné és Bogyay Kálmáné indítványára özv. gróf Széchenyi Imréné, *diszelnökökké:* Thaly Károly országos képviselő és Rusa Ernőné örv. indítványára Széchenyi Aladar gróf, *elnökök:* Kapotsfy Jenő főispán, *társelnökök:* Rusa Ernőné, *alelnökök:* Perczel Akosné, Bárdossy Elekné és Kumffy Adolfné, *alelnökök:* Bécsey Márton c. kanonok, Németh István polgármester és Madarász Andor, *ügyvivő tanácsosa:* Solymássi Ágoston p. ü. igazgató, *igazgatóvá:* Morandini Viktor, *jogtanácsosa és lapszerkesztővé:* dr. Rusa Ernő, *főtájkárrá:* dr. Pete Marton, *tájkárrá:* dr. Szabady Géza, *pénztáros:* dr. Czenthe Pál, *számvizsgáló elnökök:* Tóth János, *számvizsgáló nőkké:* özv. Csonka Gyulané és Korniss Józsefné, *számvizsgálókké:* Harant Szilárd és Vagó Daniel, *póttájkárrá:* Csonka Zsóka. *A választmány női tagjai:* Fuhrman Antalné, Gross Viktorné, Jambrich Alajosné (Szenna), Jancsics Endréné, Kellauer Gaborné, Kovács Sebestyén Gyulané, Kramer Józsefné, Labek Kálmáné, Madarász Andorné, Meszlényi Györgyné, Noszlopy Tivadarné, Prilisauer Adolfné, Rónay Lajosné, Schvannauer Ferencné, Szalay Frusina, özv. Szigethy Janosné, Tankovics Janosné, Tarján Antalné, özv. Varga Ferencné és dr. Vass Miklósné egyhangú lelkesedéssel megválasztottak.

Minthogy pedig az igazgató tanács és választmány saját magát hason számú tagokkal kiegészíti, ezen tisztségekre közgyűlés javaslatba hozta: Baló Gyula, Dubiencz Ottó, Faragó Lajos, Frast János, Haidekker Pál, Herbay Pál esperes (Szentbalázs), Horváth Árpád, Kellauer Gábor, Kertész Béla, Kladrnig Alajos, Légár József, Légár Lajos, Mészleányi György, Scholt Adolf iparfelügyelő, Rónay Lajos, Tankovics János, Vörös Nándor és dr. Zankay Gusztávot, mint a kik az egyesület céljainak megvalósítása körüli működésnél már is élénk érdeklődésüket tanúsították.

Végül a közgyűlés forró köszönét fejezi ki mindazoknak, a kik az egyesülés keresztül vitele érdemében munkálkodtak, különösen pedig Bogyay Kálmánénak, mint a központ kiküldöttének, Rusa Ernőnének, a fáradhatatlan buzgóságu elnöknőnek, továbbá Horváth Árpád műszaki tanácsos és Madarász Andornak, a kik közreműködtek arra, hogy ezen hazafias egyesülés keresztül menjen.

r. t.

Az erkölcsök romlása.

A Polónyi-Lengyel-féle torzsalkodások, melyek hosszú idő óta foglalkoztatják a közvéleményt, jellemző fényt vetnek züllött társadalmi viszonyainkra.

Ha csak azt a lényt vesszük szemügyre, hogy a legmagasabb társadalmi polcra jutott egyént a legaljasabb büncselekményekkel lehet vádolni, a nélkül, hogy a kö. az ilyen vadak ellen felzudulna, már ez egymagában is jele annak, mennyire elzüllöttek erkölcsök.

Tiszteletben tartani a mások becsületét, amennyiben a tisztesség felfogása megengedi, ez a becsületesség legelemibb követelménye. Ha akarom, hogy becsületes embernek tartsanak, ne tételezzem fel senki másról, hogy nem az, míg az ellenkezője kétségtelenül bebizonyítva nincsen. Azt látjuk azonban, hogy közeletünkben a »mások« becsületénél olcsóbb portéka nincsen. Mutatkozzék a látszatnak csak legkisebb jele, s rögtön készek vagyunk az ítélettel, az illetőt lerántjuk a sárga földig, és gázolunk a becsületében.

Nem szörványosan fellépő jelenség ez, hanem sajnos, csaknem általános kórsága a mai társadalomnak, mely épp oly szigorú erkölcsbíró, amennyire negligálja az erkölcsi-ség parancsszavát.

Nem akarjuk mi ezekkel állítani, hogy Polónyi rágalmazza Lengyelt, vagy Lengyel hamis vádakkal lép fel Polónyi ellen. Ezzel prü udikálnánk az illetékes bíróságok ítéletének. Vádjai, melyek a személyeskedés jegyében forognak, mégse személyes privát-ügyek. Nemcsak azért nem, mert közérdekű cselekményekre vonatkoznak leginkább, de azért sem, mert szinte összegezve tükröztetik vissza a társadalmi félszégeket. Nagyban látjuk itt, amit minden nap kicsiben tapasztalhatunk, a mocsárban való lubickolást, amelyből hófehér tisztaságban nem kerül ki senki.

A becsület hófehér tisztasága ennek következtében oly ritka, mint a fehér holló. A mocsár szennyéből ráragad mindenkire, vagy legalább is a legtöbb emberre egy-egy foltcska, melyet ha más nem, a mocsárban fetrengő rágalom tapasztott oda. A becsületesség mértéke alábbszállott, s aki az élet sivar küzdelmében nemes lelki tulajdonságait teljes épségükben nemcsak megtartani, de a sanda gyanu askalódásai ellen is meg tudja óvni, az nem csupán becsületes, aminő hála Istennek mégis csak a legtöbb ember, hanem rendkívül ügyes és szerencsés is. Mert manapság nem elég becsületesnek lenni, hanem tudni kell a módját is, hogyan őrizzük meg a becsületesség látszatát. A látszat felér a valósággal — a becsületben épp úgy, mint a becstelenségben. Ez a körülmény korrumpálja első sorban a közérkölcst. Ez a felületes felfogás ösztönözi például a pénztárost, aki nem akarja mutatni, hogy önhibáján kívül csinált adósságai vannak, a

sikkasztásra, ez a körülmény készíti a legtöbb embert, hogy a lelkiismeret szavát elfojtsa — inkább lesz belőle gazember, csak becsületesnek lássék.

A Polónyi-Lengyel-ügyekből határozottan ez a nézet szűrődik le. Látjuk, hogy két közeletű férfiú egymás becsületének ront. A szemlélő nem menekülhet attól a gondolat-tól, hogy valami igazság lehet a vádokban, különösen nem szabadulhat ama feltevés jogosultságától, hogy a kettő közül legalább az egyik fog a nagy harcban mint a becsület halottja elesni.

S amikor ketten veszekszenek — a harmadik nem nevezhet. Mert a harmadik — a társadalom — igazság szerint kénytelen felkiáltani: »Mea culpa, mea maxima culpa!«

Igen, a vezetők büne — a társadalom laza erkölcsiségének a büne, aminthogy a társadalom büneért a vezetőit kell okolni.

Erkölcseink hanyatlanak. Ugyancsak erős legyen az a jellem, amely kiszabadítja a könnyelmű, léha, eszközeiben, felfogásában, nézeteiben inficiált társadalmat a hanyatlásból.

H I R E K.

A városi deputáció.

Pénteken déli 12 órakor tisztelgett Kaposvár város küldöttsége *Wekerle* miniszterelnök és *Kossuth* kereskedelemügyi miniszternél a máv. felállítandó üzletvezetőségei közül egynek Kaposvárott leendő elhelyezése tárgyában

A küldöttségben részt vettek *Kapotsfy* Jenő főispán, *Thaly* László képviselő, *Németh* István polgármester, *Bécsy* Marton c. kanonok, dr. *Rusa* Ernő, dr. *Kovács* József, *Kopácsy* Sándor, *Kemény* Samu, *Krausz* Mór, *Gärtner* László, *Horváth* Imre, *Harjó* Miklós, *Kertessy* Elek, *Pálffy* János, *Tatár* Gusztáv, *Wimmer* Ede, *Haidekker* Pál, *Tankovics* János, *Károly* József.

A küldöttség szónoka *Németh* István polgármester volt, ki szép szavakban adta elő úgy a miniszterelnöknek, mint a kereskedelmi miniszternek a város méltányos kérelmét. Mindkét miniszter a legszivesebben fogadta a küldöttséget s megígérte, hogy a város kérelmét méltányolni fogja. Így tehát kilátás van arra, hogy Kaposvárott a máv. üzletvezetőségei közül egy a legközelebbi jövőben fel fog állítani.

Tisztelegnie kellett volna a küldöttségnek még *Jekelfalussy* honvédelmi miniszternél is az építendő honvéd laktanya és a kijelölendő gyakorló-tér tárgyában, de a honvédelmi miniszter hosszabb szabadságon Budapestről távol lévén és e kérdés különben is jelenben még aktuális nem lévén, a deputálás öszre marad.

Thaly László képviselő a miniszterelnöknek a tisztelgés végén felemlítette a tisztviselők lakbérügyét, kiemelve, hogy Kaposvár az ország legdrágább városainak egyike, a tisztviselők lakbére pedig, ennek dacára, a legalsóbb fokozat szerint van megállapítva. Mire a miniszterelnök sietett kijelenteni, hogy a tisztviselők lakbér kérdése éppen most van rendezés alatt és Kaposvár az öt megillető fokozatba fog jutni és pedig hamarosan, mert a jövő évi költségvetésbe már így lesz felvéve.

A küldöttséget *Thaly* László orsz. képviselő vezette a miniszterekhez s a tisztelgés végén annak minden tagját be is mutatta.

A küldöttséghez csatlakoztak *Chernel* Gyula és *Olay* Lajos orsz. képviselők is.

— **A vármegyéről.** A folyó évi augusztus hó 5-én kezdődő rendes közgyűlés tárgyainak előkészítésére, az állandó választmányi ülésének határnapjául főispán által folyó évi július hó 11-ikének délelőtti 9 órája a vármegye székházának nagytermébe tüzetett ki, a pótállandó választmányi ülés határnapja pedig ezen ülés alkalmával fog meghatározatni.

— **Tanítók eskütétele.** Az új népoktatási törvény alapján államsegélyben részesülő községi és felekezeti néptanítók eskütétele e hónap 2-án kezdődött meg, amikor a kaposvári járás tanítói tették le az esküt az alkotmányra Kaposváron *Gulyás* Ferenc dr. tanfelügyelő kezébe. A többi járásokban, az eskütétel a következő sorrendben történik: *Julius* 3-án reggel 8 órakor *Szigetváron* 4-én délelőtt 10 órakor *Barson*, 5-én délelőtt 10 órakor *Nagyatád*on, 6-án délelőtt 11 órakor *Csurgón*, 8-án délelőtt 10 órakor *Marcaliban*, 9-én délelőtt 10 órakor *Lengyeltötiben*, 11-én délelőtt 10 órakor *Tabon*, 12-én délelőtt 9 órakor *Igalban*.

— **Helyreigazítás.** A kaposvári iparos ifjuság önképző egyletének a múlt héten közölt felülízetéséből tévedésből kimaradt *Tatár* Gusztáv, aki 10 koronát küldött a június 16-án megtartott nyári multságára. A rendező-bizottság ez uton mond köszönetet a szíves felülízetőknek.

— **Emlékkönyv a zalai nagy vértanuról.** Tapasztalható a mai időben a hazafiasságnak a kegyelet terén való megnyilatkozása. Jellemzi a mai kort, hogy történelmünk nagy alakjait igyekszünk tiszteletben tartani, kegyelettel gondolunk rájuk, holt poraikat is hazahozzuk a távolból és nevének emléket állítunk. A 49-es nagy vértanuk közé tartozik *Csány* László is, a Drávavidéki és Erdélyi híres kormánybiztos s közlekedési miniszter, ki a hazához való törhetetlen ragaszkodásnak leghivebb mintaképe. Szülővármegyéjének székesvárosában *Zalaegerszegen* emelendő emléksobrára *Borbély* György gimnáziumi tanár gyűjti a pénzt Magyar Paizs c. lapjával. A nagy hősről egy 110 oldalas emlékkönyvet is állított össze *Borbély* tanár, hogy egyrészt népszerűsítse első sorban saját szülőmgyéjében a közönség előtt már-már feledésbe menő nagy alakot, másrészt, hogy az élet és jellemrajzára vonatkozó egyes adatokat a még élő kortársaktól összegyűjtve megmentse a feledéstől egy esetleges monografia számára. A *Csány*-*Emlékkönyv* tartalmát diszitik. Majd emléksorokat *Borbély* György közli a kolozsvári *Erekléye* muzeumban levő 32 rendeletét kormánybiztosi idejéből, s egy felvidéki rendeletét eredeti lenyomattal; a *Bogyay*, *Nagy* Pál és *Hentaller* levéltárából közöl a könyv 10 eredeti *Csány*-levelet, ötöt eredeti lenyomattal, köztük a halála órájában írt levelét, melyek vitát keltenek a névnek mikénti írására nézve. Az emlékkönyvet képek élénkítik: *Csány*nak legelterjedtebb mellképe s a vármegye székházában levő, *Barabás* Miklóstól festett nagy állóképének másolata, továbbá *Csány* a bitófán *Br. Jeszenák* Jánossal s a *Csánban* levő szülőházról és udvarról (most a gróf *Batthyány* Pál birtoka) mintegy 15 kép es autogramm. — A tetszős könyvet 2 koronáért meglehet szerezni *Zalaegerszegen* a *Magyar* Paizs szerkesztőségétől s a könyves boltban. A tiszta jövedelmet szerző a *Csány* szoborra adja.

— **Iskolai értesítők.** Az elmúlt tanévről vaskos füzetekben számolnak be az intézetek ve etői. A *kaposvári állami főgimnázium* értesítője nagy gondal összeállított adatait tartalmazza az elmúlt tanévnek. Meglátszik rajta *Danilovics* János igazgató gondos keze, mely elősmert ügy, szeretettel és szakértelemmel állította össze az év tör-

ténetét. Örvendetes tanúsága e füzet annak, hogy gimnáziumunk munkássága minden tekintetben igazolja az intézet hivatását. Megláttuk az értesítőből, hogy a múlt tanévben az igazgatóval élén, 26 tagu volt a tanári kar, mely 468 ifjut részesített gondos avatott oktatásban részletes beszámolót találunk a füzetben az intézet könyvtáráról, melynek allaga a tanév végén 3078 kötetre rugott; az ifjusági önképző körökről, az immár 26,626 57 korona alaptőkével rendelkező segítő egyesület dícséretes működéséről, az 1373 kötettel rendelkező segítő könyvtáráról, a tornaversenyekről, az ösztön- és jutalomdíjakról, szóval mindarról ami egy éven keresztül az intézet életével s működésével kapcsolatos volt. — A kaposvári állami elemi népiskolák értesítője szerint ezen iskolának 1898 tanulója volt és pedig 1148 fiu és 750 leány, kiknek nevelését a derék tanítói kar az ösmert buzgalommal látta el.

— **Egyházkerületi gyűlés** A dunántúli egyházkerület az őszi közgyűlését Antal Gábor és Tisza István gróf elnöke alatt szeptember végén tartja meg Pápan

— **A vármegyei közigazgatási bizottság** f. hó 10-én délelőtt 10 órakor a vármegyeház kistermében tartja rendes havi ülését.

— **Tolltisztító gép.** (Vagyis az ördöngös masina) Említettük a tavasz mentén, hogy Rózsa János Kaposvárnak egyik legelső iparosa s vegyészeti festőgyár tulajdonosa tolltisztító gépet hozat.

A gép megérkezett és már működésben is van, s valóban érdemes a megtekintésre és pártolásra.

A gépbe beleöntik a ronda, zsiros, piszkos tollat a vankosokból s elkezd zakatolni, forgatja, veri, tisztítja a tollat; ez az első munkája.

Ezután ráeresztik a fertőtlenítő gőzt, mely tisztán kimossa; ugyszólván kifőzi.

Midőn ez is meg van, akkor jön rá a szárító meleg, s a gép zireg-zörög, forgatja, hánnya, veti fel s alá belsejében a könnyű tárgyat, mely már most tisztán táncol bent a forró levegőben.

Mikor ez is meg van, akkor a gépből kifutó vastag cső végére rákötik a már pár perc alatt megmosott és kivasalt tolltartót, s a gép fujja bele a hó tiszta tollat és pedig oly mennyiségben, hogy nem fér bele az előbbi vankosba, még megtömve sem!

A gépnek egy másik vékonyabb csőve az alatta levő ládikába vezet, ide jön a sok szenny, zsír, izzadásmaradék, piszok és bacillus-tenger melyre ha ránézés megborzadsz, hogy mien aludtál, kinlődtál éveken át!...

Épen mint a galona rosta; egyik felől folyik a szép tiszta buza, másik helyen a szemét, ocsu és konkoly.

Az egész műtét tart 4—5 negyed óráig, mialatt a piszkos toll hófehérré válik, puhely könnyű; akár elvitetheted azonnal haza, s megvárhatod míg elkészül!

Senki tollával össze nem keveredhetik, mert a gépbe dunyha, vagy egy vankos toll fér, melylyel hamar végeznek.

Még az is egyik főelőnyöd, hogy tollad 100 százalékot növel.

Ha nem is tisztított valaki tollat, érdemes ezt az ördöngös masinát megtekinteni, mely a tudomány és technika valódi csudája...

E közegészségi tekintetben is fontos

Mit igyunk?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvszer.

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványviz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyviz; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne fglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségek-bakteriummentes mohai Ágnes-vizzel éltek Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valanivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzete ingyen kapható.

A forráskezelőség.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőkben.

Kedvelt borviz!

ujtást ajánljuk nemcsak magánosok, hanem intézetek, kórházak igazgatóságának figyelmébe.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

1358. szám.

tkv. 1907.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lengyeltóti kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Singer és Társa** bej. cég végrehajthatónak, **Béres Ferenc** végrehajtást szenvedő elleni 84 korona tőkekövetelés és járuléksai valamint a csatlakozottaknak kimondott **Pusztai István**, mint kiskoru **Enczenbrenner Mária** és **Julia** gyámjának 452 kor 84 fill. tőke és járuléksai és **Simon József** és **Fia** cég engedményese **Pusztai Juliának** 30 korona tőke és járuléksai iránti végrehajtási ügyében a lengyeltóti kir. bíróság területén lévő, Lengyeltóti község határában fekvő, a lengyeltóti 779 sz. tjkvben végrehajtást szenvedett tulajdonául felvett A. I. 2

sorsz. 43b. hrsz. alatti telki birtokra az árverési 992 koronán n ezennel megállapított kikiáltási árban a C. 1. alatt Jozó Julianna özv. Béres Györgyné javára bekebelezett özvegyi jog terhével elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907. éviaugusztus hó 16-ik napján d. e. 10 órakor a lengyeltóti kir. járásbíróság tkvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 99 korona 20 filléért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. c. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszo galtatni.

Lengyeltóti, 1907. május 14 én.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

S C H E U R E R.
kir. albiró.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó ágytolltisztító és gőzműfestő intézete

Kaposvárrott, Fő-utca 31. sz.

S A J Á T H Á Z Á B A N .

Ajánlja a legujabb gépekkel felszerelt

plissirozó, guvrirozó, vegyészeti
ruhatisztító és gőzműfestő gyárat,

mely legujabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe

Tisztítás folytán a toll 100%-al növekedik.
Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Pályázat.

A kaposvári hitelszövetkezet,

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

a megüresedett

főkönyvelői állásra

pályázatot hirdet.

Ezen állásra a sajátkezüleg irt s az eddigi gyakorlati működést igazoló bizonyítványokkal felszerelt ajánlatok a szövetkezet igazgatóságához Kaposvárra intézendők.

Biztosítékul 2000 korona letétele kívántatik,

A főkönyvelő köteles a hitelszövetkezettel kapcsolatos somogy megyei segélyegylet könyvelését is teljesíteni.

Az állás megválasztás után azonnal elfoglalandó.

Kaposvár, 1907. június 28.

A kaposvári hitelszövetkezet igazgatósága.

Van szerenésém Kaposvár város és vidéke t. közönségének szives tudomására juttatni, hogy kaposvári határ szélén Szerdahely telepén egy

tégla gyárat

létesítettem, mely ma már teljes működésben lévén, téglá, vályog és cserépszindelyre, nemkülönben építő és vakoló homokra nézve megrendeléseket elfogad.

Tisztelettel

Jambrich Alajosné

Somogy-Szenna.

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó, Somogyvármegye szállítója

Kaposvár, Fő-utca 8. (A vármegyeház mellett.)

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Saját műhelyemben legfirómbabb honi és külföldi szövetekből mérték után készített

nyári, őszi, téli és tavaszi öltözeteket, papi öltözeteket, egyenruhákat, felöltöket, alkalmi ruhákat

és minden e szakmába vágó ruhákat ajánlok a nagyérdemű közönség figyelmébe. — Huszonhét év óta fennálló üzletem jó hírneve kezeskedik a szolid kiszolgálásról, melyet ezután is kiérdemelni lesz főtörekvésem.

Szives támogatásukat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó

Kaposvár, Fő-utca 8.

Eladó ház!

A „Kaposvári Hitelszövetkezet” tulajdonát képező nyolc lakásból álló adómentes új ház és kert Kaposvárott, Fő-utca 111. sz. alatt

szabad kézből eladó.

Venni szándékozók az eladás feltételeiről a Hitelszövetkezet hivatalos helyiségében (Kaposvár, Korona-u. 5. sz.), vagy dr. Rusa Ernő ügyvéd irodájában bármikor tájékozást szerezhetnek.

Manhold Kálmán

KULA, Bács megyének a Telecska magaslatán fekvő JOLÁNFÖLDI szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldoltvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző.
3. Alma-, körte-, barack- és kajsziinfák 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll.

Kivánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök.

Szives megkereséseket kér

Manhold Kálmán,
nagybérlet.

Rác-Órsi molnárnál

egy 8 lóerejű

Marsal-lokomobil

kitünő állapotban

eladó.

Ára jótállás mellett 650 forint.

Posta- és vasutállomás: Mernye.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek e lap

kiadóhivatalában.

Világhírűek az eredeti Remington-Standard írógépek!

Igen kényelmes havi részletfizetésre is szállítjuk.

Bemutatjuk működésben országszerte bárhol levélbeni megkeresésre, saját költsé-
günkre és minden vételkötelezettség nélkül, vétel esetén pedig az egyszerű beoktatást
2-3 óra alatt díjmentesen teljesítjük.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA BUDAPESTEN,

VI. Andrassy-ut 12. sz. — Fiók: TEMESVÁR, Zápolya-utca 5. sz.

Ezen formuláre lemetszendő és beküldendő hozzánk azáltal, aki írógépünk díjmentes bemutatását kívánja.

T. Glogowski és Társa cégnek Budapest, VI., Andassy-ut 12.

Beleegyezem, hogy egy darab Remington-írógépet saját költségére nálam esetleg
vétél céljából vételkötelezettségem nélkül bemutasson.

Kelt

aláírás.

Szőlőoltványok!

Hiányok pótlására. Két éves, száza
20 korona.

Telepítésre. Gyökeres zöldoltvány,
ezre 160 kor., sima 90 kor.

Fásoltvány I. 200 kor., ez szépség-
hibával 90 kor.

Mind Riparia portalis alanyon,
a legjobb és legbőtermőbb bor-
és csemege fajokban.

HEGYI BOR legolcsóbban.

Árjegyzék ingyen.

Székely I. József

Gyöngyös.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése
TARCAL. (Zemplénmegye.)

1000 drb. Gleditschia csemete	4 kor.
1000 „ 2 éves akáccsemete	10 és 15 „
1000 „ 1 „ „	4-5 és 16 „
1000 „ Vadalma-csemete	12 és 20 „
1000 „ Vadkörte „	14 és 25 „
Nagyvirágu kerti díszszekfű tövek	
10 darab	120 „
2 éves bokorrózsák 10 drb. 5 kor. 100 drb.	35 „
2 éves hónapórszák 10 drb 5 kor.	
100 darab	35 „

Elsőrendű kerti magvak,
- virághagymák, disznövé-
nyek a legolcsóbb áron.

160 oldalas főárjegyzékünk kívánatra
bérmentve.